

ÓKÉ IJUMMIRI AHỤ

Jenesis 6:14-22; 7:1-24; 8:1-22

IHEÒMÙMÙ 6 - Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Noa, mgbe Chineke dusiri ya ọdu banyere ihe akāhugh anya rue oge ahu, ebe ọ turu egwu Chineke, ọ bu okwukwe ka o ji dozie ugbo izoputa èzí-naulo-Ya; o site-kwa-ra na nka ma uwa ikpe, we ghọ onye-nketa nke ezi omume ahu nke di n'uzọ okwukwe” (Ndi Hibru 11:7).

I Àtùmààtù Chineke Iji Zọpụta Noa Na Èzínàulọ ya

1. Enyere Noa iwu ka o wue ugbo, Jenesis 6:14
2. Enyere àtùmààtù otú ugbo ahụ gaadi, Jenesis 6:15, 16
3. Ekwere mkwà na agaenwe óké ijummiri iji bibie anụarụ niile di n'ụwa na n'eluigwe, Jenesis 6:17
4. Chineke na Noa gbara ndụ, Jenesis 6:18-21
5. Noa rubereisi n'ihe Chineke nyere n'iwu, Jenesis 6:22; Ndi Hibru 11:7

II Ewusị ri Ụgbọ ahụ -- Ijummiri Ahụ N'eluụwa

1. Enyere ọkpukpọkù juputara n'amara – “ba n'ugbo” Jenesis 7:1; Onu-ogugu 10:29
2. Abanyere nime ugbo ahụ, Jenesis 7:2, 3, 5-9, 13-15
3. Amara gwusiri, ewee mechic ụzọ, Jenesis 7:4, 16; Nkpughe 3:7; Matiu 25:10
4. Ebibiri anụarụ niile di n'eluụwa, Jenesis 7:10-12, 19-22; Job 22:15-17
5. Noa nọ n'udo n'elu ogbummiri, Jenesis 7:17, 18, 23, 24; Aisaia 43:2

III Chineke kwere mkwà na Ndụ Ganaagan'iru

1. Mmiri ahụ wee náebilata, ugbo ahụ wee guzo n'eluugwu Ararat, Jenesis 8:1-5
2. Noa zipurụ ugolooma na nduru, Jenesis 8:6-12
3. Mmiri tasiri n'ala ma Noa cheere okwu Chineke tupu ọ rapụ ugbo ahụ, Jenesis 8:13-19; Abù Qma 25:5; 37:34; Aisaia 49:23
4. Noa kporo isiala nye Chineke, Chineke wee kwe mkwà na ndụ ganaagan'iru, Jenesis 8:20-22

IV Ụbọchi nke Noa, Ụdi Ụbọchi Ikpezụ Ndị a

1. Mmehiwa barauba n'eluụwa, Matiu 24:37, 12
2. Ijummiri ahụ bu ụdi óké Mkpagbu ahụ, Matiu 24:38, 39
3. Ụgbọ ahụ bu ụdi nzọpụta nime Kraist, Matiu 24:37, 38; Ndi Hibru 11:7
4. Noa na èzínàulọ ya bu ụdi Nwunye anaalụ ọhụ nke Kraist, Jenesis 7:1; Matiu 24:40-42; Aisaia 26:20

NKỌWA DỊ ICHEICHE

Mgbapụ Nye Ndị Eziomume

Nime àtùmààtù nke Chineke, anaeme ụzọ mgbapụ nye ndi ahụ náachosiike igbanari obubonu nke okualammuo. Mgbe Chineke gosiri Abraham na Ya naeje ibibi Sodom na Gomora, Abraham kwuru si, “Ya buru Gi ihe aru ime ka onye ezi omume so onye nemebi iwu nwua: Onye-ikpe uwa nile, O gagh-eme ihe ekpere n'ikpe?” (Jenesis 18:25). Jehova bu onye omiko, O naachọ izi mmadu niile obiebere, ma O bu kwa Onye ná ekpeike zirizi umummadu apughi imebi ezioime Chineke otu o si masi ha, kpachara kwa anya ju ebere nke O chere ha n'iru.

Mmebi Mmadu Mebiri Onweya

Lee otu mmadu ji were mmehie meruo uwa ngwangwa ekesiri ya -- uwa nke a maramma nke Jehova nyere mmadu ka o buru ebe obibi ya! Umummadu emerusiwo onweha, ma Jehova kpebiri ibibi ndi ahụ niile naenweghi ncheghari site n'eluwa. Ma o di otu onye ezioime ahutara n'etiti ndi di ndu. Mgbe niile ka Jehova naenwe ndi ntakiri foduru, mmadu olenaole ndi huru Ya n'anya, ndi naebi kwa ndu di ocha, di kwa nsọ.

Egwù Kpaliri Ya

“Noa, mgbe Chineke dusiri ya ọdụ bayere ihe akāhugh anya rue oge ahụ, ebe ọ turu egwu Chineke, ọ bu okwukwe ka o ji dozie ugbo izoputa èzí-na-ulo-Ya; o site-kwa-ra na nka ma uwa ikpe, we ghọ onye-nketa nke ezi omume ahu nke di n’uzọ okwukwe” (Ndi Hibru 11:7)

Ọ gaabwori ihe mgbagwoju anya nye Noa mgbe Jehova gwara ya na agaenwe ijummiri. Enwebeghi ijummiri di otu a mbu. N’ezie, ọ dighi ebe edere ya na mmiri ezowori n’eluwa rue oge a. “Alulu nesi n’ala kwugo n’elu, nede kwa iru nile nke ala miri” (Jenesis 2:6).

“Noa bu onye ezi omume, onye zuru okè n’ogbo-ya nile, Noa na Chineke yikoro nejeghari.” Nke a bu ihe nzuzo ahụ -- Noa na Chineke yikoro naejehari, o wee kwere ihe Chineke gwara ya. Dika Inok mgbe ochie, ya na Chineke naakparita uka mgbe niile. Ya na Chineke “yikoro” naejehari dika enyi abuo naeji otu obi na onu naanoko.

“Ebe ọ turu egwu,” Noa wuru ugbo ahụ nke eji zoputa ezinaulo ya. Otutu naatu egwu taa mgbe ha naahu ihe niile eburu naama banyere ubochi ikpezu ka ha naemezu. Ha naagbakuru Jisọs maka ino n’udo. Ha naachọ ebe mgbaba mgbe nsogbu ahụ gaabia. Ha choro inu Onyenweanyi ka Ọ naasi: “Bia, ndim, bata n’ime-ulo-gi nile, mechibido uzọ-gi nile n’azu-gi: zobe onwe-gi nani otu ntabi anya nta, rue mgbe oké iwe gāgabiga” (Aisaia 26:20).

Ọtutu nke Ugbo Ahu

Jehova nyere Noa otutu ọ gaeji wue ugbo ahụ. Eleghiana O nyere ya nkwa banyere ihe niile nkeoma, kama Akwukwoso agwaghi anyi ihe niile. Ndi naekweghekwe (oruka) ekwuwo na ugbo ahụ di nta nke ukwu iba anumanu niile ahụ na ihe ndiozo di mkpa nke etinyere nime ya, ma ndi oké omumu onuogugu na nke sayensi (Scientists) ekwuwo na ohere di nkeoma nye mmadu, anumanu niile, na nri agaerigide rue otu arọ. Ekwuru na ọ gaewe ugbo nke nabeu ibu toruru maili iri na ato na okara, inwe ohere na ibu ibu ra otu ahụ. Maka iguzo nkeoma, idi ike na iji nwayo naeje n’elummiri, otutu nke ugbo ahụ zuruokè.

Ihe ndia ka esi nime otu akwukwo akuko nke obodo Copenhagen weputa bu nke edere n’abaliri iri ato na otu n’onwa asato n’arọ 1904. Ọ bu otu nwoke aha ya bu Vogt dere ya, bu onye amaara nkeoma dika onye injiniaa na onye naemeputa ihe ohu:

“Nime arọ olenaole ugbo a, anameme nchoputa banyere ije nem ugbo mmiri. Mgbe m’naaga n’iru n’ime nchoputa ndia, nke di mkpa nke ukwu bu ka mmadu torue iweputa ugbo n’udi otutu kachasi mma, emere ka echichem gaa n’onuogugu ofodu nime Baibul, na Jenesis 6:15, ebe enyere otutu nke ugbo Noa

“Ihe kwesiri iribaama nime otutu niile ndia bu na nime otutu puku arọ nke olu iwu ugbo mmiri, aghaghi ikwuputa na otutu ndia ka naabu kwa otutu nleanya maka iwu nnukwu ugbo mmiri.

N’uche nkem ugbo Noa bu nke kachasi mma. Apughim ihota otu onye ọ bula na mgbe ahụ di anya gaesi nwee amamihe di ukwu otu a banyere ya wee nweta udi mnwaputa maramma di kwa ukwu dika nke a. Ekwenyerem na ọ buru na anyi enye onye injiniaa kachasi n’uwa ka o mee ihe di otu a, iwu ugbo di ukwu di kwa ike dika nke a ka o guzo otu ebe n’elu mmiri, nke ewuru dika ugbo Noa, ọ gaghị enwe ike imeputa ihe kariri nke a mma.”

Ihe mere o ji di otu a doro anya nkeoma: bu Chineke bu Onye okà ya, mmadu apughị imeputa ihe gaaka atumaatu niile nke Chineke mma.

Kari Ugwu Niile Elu

Iri ubochi anọ ka mmiri ahụ di ukwu nke ukwu n’eluwa, ewee “kpochapu ihe nile ọ bula di ndu nke di n’elu ala, ... O wee fodu nani Noa na ndi ya na ha no n’ugbo ahu.” Mkpokoro di icheiche na okpukpu azu ka achoputaworo n’elu nke oké ugwu ofodu. Ele, udi nke nabi n’Amerika ka achoputara na eliri ha n’obodo Ireland. Enyi, nke nabi n’Esi na Afrika ka ahutaworo n’England. Aguiyi, nke na ebi n’osimiri Nail ka achoputaworo na Germany. Ijummiri ahụ nke kpuchiri uwa niile wetara irapu okpukpu ochie nke anumanu di icheiche nke anaachoputa n’ebe ha naekwesighi idi.

Mmiri wee Malite ita

Mgbe mmiri tasiri ugbo Noa wee guzo n’elu ugwu Ararat di na Armenia. Onwa abuo na ubochi iri na ato gabigasiiri tupu ahuta elu ugwu ahụ anya.

Noa gosiri ezi mkpuru nke OnyeKraist, nke bu ntachiobi, nke sitere n'ezi ntukwasioji miriemi nime Chineke. O cheere rue iri ubochi ano, mgbe ahụ ka o zipuru ugolooma, iji mara ma elu ala o diwo mma obibi. Ebe ugolooma bu anuufe nke nari ozu o malitere wee nari ozu ndi ahụ sere n'elummiri, o naalata site n'oge rue n'oge naani izuike n'eluugbo Noa.

Noa wee zipu nduru, Nduru adighi ike, o naefekwasị kwa naani ebe di ocha mmiri naadighi, ya mere mgbe o naahighi "ebe-izu-ike nye obu-ukwu-ya," o laghachiri n'ugbo, Noa wee webata ya. Mgbe ubochi asaa gasiri, o zipukwara nduru ahụ ozo. Nduru ahụ wee laghachi na mgbe anyasi, akwukwo osisi olive o kubitara di nonu ya.

Akwukwo olive a naegosi na eweghachiwo udo n'etiti Chineke na uwa; nduru nke kpu akwukwo alaka olive nonu ya nke a bu ihe ngosi na udo di rue ubochi taa.

Ichere na Ntachiobi

Ozo, mgbe ubochi asaa gabigasi, Noa zipuru nduru ahụ. Ebe o huru ebe di ocha di kwa korokoro izuike, na akwukwo nri nke gaenye ya ndu, nduru ahụ alaghachighi ozo n'ugbo. Ma Noa cheere, nabutereghị Chineke uzọ kama o cheere ka Chineke meghepu uzọ o gaei rapu ugbo ahụ. Otú onwa site na mgbe nduru rapuru ugbo ahụ naalaghachighi, Noa wepuru ihe eji kpuchie ugbo wee hu na ala akowo. Ma o cherekwara inu iwu Chineke gaenye; mgbe onwa abuo gasiri "Chineke wee gwa Noa okwu, si, si n'ugbo pua."

Noa "na Chineke yikoro nejeghari." Ndi ahụ naakpa nso Chineke kari naechere ime ihe Chineke gaekwu; mgbe ndiozo, naatukwasioji "n'ihe madu na-echeputa" naaga n'iru wee choputa na ha naaga naani ha.

Ofufe

Ngwangwa ha rapuru ugbo ahụ, Noa wuru Jehova ebe ichuaja. Ichuaja ya toro Chineke utu, nke naanabata na ikpe mara mmadu, ahuhu ziriezi nke kwesirikwesị nye ya, na mkpa o di bu ikpuchi mmehie naesiteghị nonweya. Onyenweanyi, wee "nu isi utu". O putara ihe na ichuaja nke Noa naegosi udi nke Kraist mgbe O ji Onweya chujaja n'elu obe Kalvari n'ihu mmehie niile nke uwa. Akowakwara aja ahụ Kraist churu na Ndi Efesos 5:2

"Kraist-ayi hu-kwa-ra unu n'anya, rara kwa Onwe-ya nye n'ihu ayi, dika ihe echere n'iru Chineke na aja achuru nye Ya ka o buru isisi nke ihe isi utu."

Ebere

Ekpere na nrubeisi nke otu onye weputara ngosiputa nke oké ebere sitere n'obi Chineke nye mmadu dum -- ebere nanwuenwu megide aguu ime ihe ojoo nke mmadu. Agaghị eji kwa ijummiri bibie uwa ozo, ma o di idokanananti di mkpa n'okwu ndia, "rue ubochi nile nke uwa" (maobu "ka oge ra uwa nadigide").

Chineke matara mgbago niile nke obi mmadu, mara kwa na umummadu agaghị eji ebere Ya mee ihe bara uru. O gaadi oge, mgbe ihe ike gaejuputa kwa uwa ozo, dika o di n'oge ahụ tupu ijummiri abia (Luk 17:26, 27). Aga ebibi uwa dika anyi naagu ya na 2 Pita, isi nke ato -- n'oge a o gaabu site n'oku.

Okpukpu Ato

Ugbo Noa bu udi nzoputa. Jisos bu Ugbo anyi taa. Enyere Noa iwu ka o wue ugbo ahụ okpukpu ato. O pukwara ibu udi uzọ amara ato anyi naanata n'Ozioma -- igu mmadu n'onye ezimue, odudonso na owuwummiri nke Mmuo Nso.

Anaghị ntị

Ka Noa naalolu iwu ugbo ahụ, o naezi ozi ncheghari nye ora mmadu ahụ. Ma ha echegharighi. Jisos, mgbe O naele Jerusalem otu ubochi, kwuru si: "Jerusalem, Jerusalem, nke negbu ndi-amuma, nke newere kwa nkume atu ndi eziteworo ya! Otutu mgbe ole ka m'choro ichiko umu-gi, obuna dika nneku-okuku nachikota umu-ya n'okpuru nku-ya abua, ma unu achoghi!" (Matiu 23:37).

Jisos ji oge ahụ gaadi tutu obibia Ya iweliko Nwunye Ya anaalu ohu wee tunyere oge nke Noa. N'ihe kari iriarano n'oge ikpezu nke oké mwukwasị nke Mmuo Nso, Mmuo Nso naekwu site na ndi Onyenweanyi tere mmanu naasi "Jisus nabia ozo." Ka Onye ahụ naalu nwunye ohu naano odu n'obibia Ya, otutu naero ura, naaranu kwa ura. Uwa naaga n'iru nime mmehie na ochichiri. Otú ubochi ndi mmadu gaeteta

imata n'eziokwu na arapụwo ha. Jisọs abiawo wee mechibido ndi nọ ná njikere ụzọ nime ụgbọ. Náání ndi ahụ sachaworo uwe ha mee ka ha di ọcha nime Ọbara Nwaaturu, nwee kwa mmanu nime arja ha ka aga ewelikọ izute Onye ahụ náalụ Nwunye ọhụụ mgbe Ọ gaabia.

Noa na Èzinaụlọ ya Ụdị Nwanyị Ahụ Anaalụ ọhụụ

Noa zuruòkè n'ọgbọ ya. Nwanyị anaalụ ọhụụ nke Kraist gaabụ nwanyị anaalụ ọhụụ di ọcha, náenweghi ntụpọ. N'Abù Ọma 45:13 agwara anyị na ada eze dịchasi nsọpuru. Ná Nkpughe 19:7, 8 "Ka anyị nūria ọnu, ka obi nātọ kwa ayi utọ nke uku, ka ayi were kwa otuto nile nye Ya: n'ihị na ọlulu-nwunye nke Nwa-aturu ahu abiawo, nwunye-Ya edoziwo kwa onwe-ya. Ewe kwenyere ya ka o gbokwasi onwe-ya ezi ákwà ọcha nēnwu enwu, nke di kwa ọcha: n'ihị na ezi ákwà ọcha ahu bu ezi omume nile nke ndi nsọ."

Dịka Chineke si kpọọ Noa na èzinaụlọ ya ka ha bata nime ụgbọ ahụ, otú a otú ụbọchị anyị kweere na ọ di nso -- ndi nsọ gaanu opiike ahụ ka ọ naada, na Onyenweanyị ka Ọ naakpọ ha ka ha bia n'ebe di elu kari. Oge ahụ agaewepu ha site ná mkpagbu nke gaabjakwasị ụwa, dika esi wepu ndi nọ n'ụgbọ Noa n'oge ijummiri ahụ. Jisọs kwuru si: Ọ bu kwa dika ubochi Noa diri, otú a ka ọbibia Nwa nke madu gadi. N'ihị na dika ha nọ na mgbe ahụ nke bu óké iju-miri ahụ ụzọ, nēri ihe nānu kwa ihe-ọnu, nālu nwunye, nēnye kwa n'ọlulu di, rue ubochi Noa batara n'ụgbọ-ya, ha amagh kwa rue mgbe oké iju-miri ahu biara, kpopu ha nile, otú a ka ọbibia Nwa nke madu gadi" (Matu 24:37-39).

Ọkpukpòkù Ahụ

Onyenweanyị gwara Noa si: "Ba n'ụgbọ ahu, gi onwe-gi na ulo-gi nile." Lee ụdị ọkpukpòkù di ebube nka bu! "Ngọzi nādiri ndi akpọworo ibia ná nri-anyasi Ọlulu nwunye nke Nwa-aturu ahụ" (Nkpughe 19:9). Ọ dighi ọkpukpòkù gaadi ukwu kari ọkpukpòkù nke ibia ná Nrianyasi nke Ọlulu nwunye nke Nwaaturu ahụ. Ọkpukpòkù ahụ apụwo baa nime ụwa dum. Ọkpukpòkù ahụ diri gi. Nara ya ugbo a. Jisọs naasi: "Edozisiwo ihe nile: bianu," ụzọ ka ghere oghe! Bianu! Tutu Akwukwo ahụ nke kachasi akwukwo niile emechie iruakwukwo nke ikpezụ, ọ naezipu kwa ọkpukpòkù si: "Mọ Nsọ na nwayi ahu anālu ọhu nāsi kwa, Bia. Onye nānu, ya si kwa, Bia. Onye akpiri nākpọ kwa nku, ya bia: Onye nāchọ, ya nara miri nke ndu ahu n'efu" (Nkpughe 22:17).

AJUJU DI ICHEICHE

- 1 Gini bu otutu nke ogologo, obosara na idielu nke ụgbọ ahụ ma ejiri rula tuọ ya?
- 2 Olee otú esi eji idi ukwu ya tunyere ụgbọ niile nke oge a?
- 3 Okpukpu ole ka ụgbọ ahụ di? Olee otú anyi puru iji ya tunyere ihe nke mmuọ?
- 4 Windo na onuzo ole di n'ụgbọ ahụ?
- 5 Olee otú esi roputara Noa na umu anumanu nri?
- 6 Gini mere eji naputa Noa site n'ijummiri ahụ?
- 7 Mmadu ole foduru ndu na mgbe ijummiri ahụ?
- 8 Onwa ole ka mmiri kpuchiri ụwa?
- 9 Gini bu ihe gaeme n'odin'iru nke ichujaja Noa weputara.